

Структура на основни овощни видове
в България през 2023 година
(предварителни резултати)

В изпълнение на Регламент (ЕС) 2018/1091 на Европейския парламент в периода от 1^{-ви} ноември 2023 г. до 8^{-ми} март 2024 г. Министерството на земеделието и храните проведе изследване на структурата на следните трайни насаждения: ябълки, круши, праскови, нектарини, кайсии и лозя с десертни сортове грозде като модул от статистическото изследване за интегрираната статистика за земеделските стопанства (IFS2023). За национални цели, допълнително се проведе наблюдение на структурата на овощните видове, отглеждащи сливи, череши, вишни, орехи, бадеми, лешници и малини. Събрана е информация за площите, възрастовата структура и гъстотата на засаждане на изследваните трайни насаждения. Предварителните резултати са представени в следващите таблици:

Таблица 1. Засадени площи, разпределени по местоположение на насажденията - хектари*

Област	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Лозя с десертни сортове грозде
Благоевград	132	61	158	18	118
Бургас	306	49	398	120	345
Варна	168	38	77	24	60
Велико Търново	107	61	14	8	18
Видин	30	4	3	1	9
Враца	39	9	1	2	3
Габрово	47	8	1	1	1
Добрич	144	36	48	140	15
Кърджали	56	19	19	11	39
Кюстендил	436	47	11	13	1
Ловеч	208	11	43	15	5
Монтана	182	8	6	6	с
Пазарджик	208	28	56	33	153
Перник	52	11	-	с	-
Плевен	53	5	8	10	25
Пловдив	822	64	134	80	821
Разград	31	17	39	53	7
Русе	96	36	218	273	37
Силистра	36	16	70	2 151	11
Сливен	93	30	1 475	52	119
Смолян	13	с	1	0	0
София-град	8	0	1	0	0
София-област	135	с	2	с	с
Стара Загора	159	17	108	28	87
Търговище	51	8	12	23	11
Хасково	133	82	98	36	338
Шумен	85	15	17	68	19
Ямбол	53	8	51	1	130
Общо	3 883	738	3 069	3 169	2 415

Източник: МЗХ, отдел "Агροстатистика", Интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 – Структура на овощните видове

* виж методологичните бележки

с - данните са конфиденциални

- няма случай

Таблица 2. Засадени площи, разпределени по местоположение на насажденията – хектари*

Област	Сливи	Череши	Вишни	Орехи	Лешници	Бадеми	Малини
Благоевград	82	339	с	111	22	69	53
Бургас	821	2 163	19	740	235	888	11
Варна	246	159	12	579	433	60	8
Велико Търново	245	71	11	790	89	с	18
Видин	120	7	2	108	14	5	с
Враца	141	58	12	293	65	с	13
Габрово	388	60	3	78	14	-	16
Добрич	316	147	7	962	118	38	3
Кърджали	237	121	1	160	10	19	с
Кюстендил	691	2 086	30	141	24	4	19
Ловеч	1 246	79	65	155	33	-	82
Монтана	168	44	53	152	148	с	15
Пазарджик	397	628	150	285	95	19	90
Перник	92	35	19	19	с	с	1
Плевен	173	28	с	268	27	2	8
Пловдив	1 551	1 676	175	1 132	158	51	159
Разград	379	171	89	580	64	с	210
Русе	472	219	130	861	340	21	15
Силистра	897	383	66	561	87	36	19
Сливен	414	1 145	13	395	31	326	27
Смолян	47	8	0	28	10	-	3
София-град	10	11	0	10	с	-	с
София-област	330	18	180	66	76	с	195
Стара Загора	477	1 238	49	1 504	152	51	174
Търговище	736	97	196	704	104	11	374
Хасково	544	230	с	926	64	802	9
Шумен	331	254	44	1 021	163	3	108
Ямбол	291	144	36	384	84	142	с
Total	11 842	11 619	1 419	13 013	2 664	2 553	1 644

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

* виж методологичните бележки

с - данните са конфиденциални

- няма случай

Разпределение на овощните видове по групи по гъстота и възраст по местоположение на насажденията (ха)

Таблица 3.1. Разпределение на площите с ябълки по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)			
		< 5 години	>=5 и <15 г.	>=15 и <25 г.	>= 25 г.
1 (<400)	630	70	361	136	63
2 (400-1599)	2 680	223	1 662	635	160
3 (1600-3199)	517	22	331	153	11
4 (>= 3200)	56	2	26	23	5
Общо	3 883	317	2 380	947	239

Източник: МЗХ, отдел "Агростатистика", Интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 – Структура на овощните видове

Таблица 3.2. Разпределение на площите с круши по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)			
		< 5 години	>=5 и <15 г.	>=15 и <25 г.	>= 25 г.
1 (<400)	147	19	58	13	57
2 (400-1599)	536	81	385	61	9
3 (1600-3199)	48	1	36	8	3
4 (>= 3200)	7	-	0	с	с
Общо	738	101	479	84	74

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 – Структура на овоцните видове

Таблица 3.3. Разпределение на площите с праскови и нектарини по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 5 години	>=5 и <15 г.	>=15 г.
1 (<600)	944	144	659	141
2 (600-1199)	1 974	177	1 624	173
3 (>= 1200)	151	8	128	15
Общо	3 069	329	2 411	329

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 – Структура на овоцните видове

Таблица 3.4. Разпределение на площите с кайсии и зарзали по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 5 години	>=5 и <15 г.	>=15 г.
1 (<600)	2 457	206	1 714	537
2 (600-1199)	664	55	562	47
3 (>= 1200)	48	21	21	6
Общо	3 169	282	2 297	590

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 – Структура на овоцните видове

Таблица 3.5. Разпределение на площите с лозя с десертни сортове грозде по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. лози/ха)	Общо	Групи по възраст (години)				
		< 3 години	>=3 и <10 г.	>=10 и <20 г.	>=20 и <50 г.	>=50 г.
1 (<1000)	361	7	154	130	68	2
2 (1000-1499)	788	4	122	484	165	13
3 (>= 1500)	1 266	26	283	510	363	84
Общо	2 415	37	559	1 124	596	99

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 – Структура на овоцните видове

Таблица 3.6. Разпределение на площите със сливи по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 4 години	>=4 и <12 г.	>=12 г.
1 (<600)	8 590	1 050	5 367	2 173
2 (600-1199)	3 070	318	2 236	516
3 (>= 1200)	182	5	110	67
Общо	11 842	1 373	7 713	2 756

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овоцните видове от национално значение – 2023 г.

Таблица 3.7. Разпределение на площите с череша по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 4 години	>=4 и <12 г.	>=12 г.
1 (<600)	8 357	505	4 605	3 247
2 (600-1199)	2 977	159	2 206	612
3 (>= 1200)	285	29	161	95
Общо	11 619	693	6 972	3 954

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

Таблица 3.8. Разпределение на площите с вишни по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 4 години	>=4 и <12 г.	>=12 г.
1 (<600)	648	149	310	189
2 (600-1199)	747	130	440	177
3 (>= 1200)	24	-	14	10
Общо	1 419	279	764	376

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

Таблица 3.9. Разпределение на площите с орехи по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)			
		< 7 години	>=7 и <25 г.	>=25 и <50 г.	>=50 г.
1 (<100)	5 295	973	2 515	1 520	287
2 (>= 100)	7 718	1 706	4 180	1 658	174
Общо	13 013	2 679	6 695	3 178	461

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

Таблица 3.10. Разпределение на площите с лешници по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 5 години	>=5 и <15 г.	>=15 г.
1 (<700)	2 021	387	1 460	174
2 (700-1499)	621	97	501	23
3 (>= 1500)	22	4	18	-
Общо	2 664	488	1 979	197

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

Таблица 3.11. Разпределение на площите с бадеми по групи по гъстота на засаждане и възраст (ха)

Група по гъстота (бр. дървета/ха)	Общо	Групи по възраст (години)		
		< 4 години	>=4 и <12 г.	>=12 г.
1 (<600)	2 105	401	1 325	379
2 (600-1199)	434	42	337	55
3 (>= 1200)	14	1	10	3
Общо	2 553	444	1 672	437

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

Таблица 3.12. Разпределение на площите с малини по групи по възраст (ха)

Групи по възраст	Общо	< 2 години	>=2 г.
	1 644	115	1 529

Източник: МЗХ, отдел "Агостатистика", Структура на овощните видове от национално значение – 2023 г.

Методологични бележки*

Цел и предназначение:

Целта е да се установят засадените площи, възрастовата структура и гъстотата на засаждане на изследваните овощни видове и лозя с десертни сортове грозде.

Информацията се използва за изготвяне на анализи и програми в сектора и се предоставя на специализираните структури в Министерството на земеделието и храните (МЗХ), Националния статистически институт (НСИ), научни и браншови организации, Евростат, ФАО и др. и служи за вземане на управленски решения при провеждане на аграрната политика на национално и общностно равнище.

Нормативна уредба:

- Регламент (ЕС) 2018/1091 на Европейския парламент и на Съвета;
- Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2286 на Комисията;
- Закон за статистиката;
- Национална статистическа програма.

Обект на изследване: земеделските стопанства, които отглеждат определените овощни, черупкови и ягодоплодни видове, както и лозя с десертни сортове грозде.

Метод на изследването:

1. Наблюдението на структурата на ябълки, круши, праскови, нектарини, кайсии и лозя с десертни сортове грозде като модул от статистическото изследване на интегрираната статистика за земеделските стопанства през 2023 година е изчерпателно. Наблюдавани са 7 796 стопанства, отглеждащи ябълки, круши, праскови, нектарини, кайсии и лозя с десертни сортове грозде на територията на цялата страна, които развиват селскостопанска дейност над определен праг, оценен в животински единици и/или минимален размер площи съгласно Регламент (ЕС) 2018/1091. Анкетата е проведена on-line (стопанствата могат да предоставят необходимата информация самостоятелно, чрез попълване на анкетната карта по електронен път) или с анкетъори чрез интервю със земеделските стопани.

Списък на физическите прагове, съгласно Регламент (ЕС) 2018/1091

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Позиция	Праг
ИЗП	5 хектара
Обработваема земя	2 хектара
Картофи	0,5 хектара
Пресни зеленчуци и ягоди	0,5 хектара
Ароматни и медицински растения и подправки, цветя и декоративни растения, посевен и посадъчен материал, разсадници	0,2 хектара
Овощни, ягодоплодни, черупкови, цитрусови и други трайни насаждения с изключение на разсадници, лозя и маслини	0,3 хектара
Лозя	0,1 хектара
Маслини	0,3 хектара
Оранжерии	100 m ²
Култивирани гъби	100 m ²
Селскостопански животни	1,7 животински единици

2. За определяне на структурата на овощни видове за национални цели е проведено изчерпателно наблюдение на 20 987 земеделски стопанства на територията на цялата страна, които отглеждат над 0,1 ха (1 дка) чиста култура – сливи, череша, вишни, орехи, бадеми, лешници и малини. Анкетата е проведена on-line (стопанствата могат да предоставят необходимата информация чрез попълване на анкетната карта по електронен път) или чрез интервю със земеделските стопани от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“ и от общинските служби по земеделие.

Географски обхват: изследването покрива територията на цялата страна. Данните на ниво административна област са представени по местоположение на насажденията.

Референтен период: стопанската 2022/2023 година.

Въпросник: включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за засадени площи с плододаващи, с млади, невстъпили в плододаване, с изоставени до 5 г., с възможност за възстановяване, насаждения, под високо достъпно защитно покритие, възраст и гъстота на засаждане.

Изследвани статистически показатели:

„Засадена площ“ – площта, засадена с хомогенни насаждения от съответните видове овощни насаждения и лозя. Включва плододаващи, млади, невстъпили в плододаване, и изоставени до 5 г. с възможност за възстановяване насаждения;

„Гъстота“ – броят на засажените дървета на хектар;

„Година на засаждане“ – първата година, през която насаждението започва вегетативното си развитие;

„Възраст“ – броят години на насаждението, като за първа се смята годината след годината на засаждане.

Конфиденциалност: за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции или са заменени със знак „с“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Достъпност на статистическата информация: резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” статистически изследвания са публикувани на сайта на Министерството на земеделието и храните на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Публикацията е приключена редакционно на 27.12.2024 г.
Редакция: Министерство на земеделието и храните,
отдел “Агростатистика” Тел. 02/985 11 107;
Адрес: гр. София, бул. „Христо Ботев” № 55

За повече информация: Министерство на земеделието и храните,
отдел “Агростатистика”
E-mail: agrostat@mzh.government.bg
Интернет страница на МЗХ- <https://www.mzh.government.bg/>

